

ACTUELE LOBBYRESULTATEN

FISCAAL

De belastingheffing op ondernemers is de afgelopen jaren allerm minst stabiel, terwijl fiscale stabiliteit van dit stelsel van grote betekenis is voor het ondernemingsklimaat en de welvaart in Nederland. Het beleid kenmerkt zich door jo-jo beleid, met tariefverlagingen en verhogingen die elkaar vrij snel opvolgen. Bovendien lijkt men in de politiek te streven naar een systeem waarin de winst van de ondernemer gelijk wordt belast als het arbeidsinkomen van de werknemer. Dat is niet alleen een misvatting maar ook de dood in de pot voor ondernemerschap en innovatie in Nederland. Het winstinkomen van de ondernemer en het arbeidsinkomen van de werknemer zijn geen vergelijkbare grootheden. In het door wetenschappers en regionale bestuurders ondersteunde manifest vestigingsklimaat hebben we aandacht gevraagd voor fiscale stabiliteit. Het kabinet onderkent dit punt in haar recente brief over het vestigings- en ondernemingsklimaat. We gaan in gesprek met het kabinet over een toekomstbestendig en stabiel fiscaal stelsel dat ondernemerschap en investeringen stimuleert.

MKB Envelop

600 miljoen euro structurele lastenverlichting MKB. Het kabinet heeft een pakket aan fiscale maatregelen voor het mkb gepresenteerd, gericht op behoud liquiditeit en bevordering van investeringen. Dit pakket is in overleg met MKB-Nederland en VNO-NCW tot stand gekomen en was op Prinsjesdag al aangekondigd vanwege de lastenverzwaringen die het bedrijfsleven tegelijk ook voor zijn kiezen krijgt. Het pakket bevat de volgende maatregelen:

- Versneld willekeurig afschrijven op bedrijfsmiddelen in 2023
- Voor belangrijke investeringsregelingen voor het MKB op het gebied van verduurzaming (EIA/MIA) en innovatie (WBSO) is extra geld vrijgemaakt
- Impact verhoging minimum loon wordt iets gedempt
- Verruiming van de werkkostenregeling (WKR) en verlaging van de werkgeverspremie voor arbeidsongeschiktheid
- verhoging van de motorrijtuigenbelasting voor bestelauto's gaat niet door

ENERGIE EN KLIMAAT

Verruiming Tegemoetkoming Energiekosten

Door gezamenlijke lobby met alle energie intensieve mkb branches heeft het kabinet, ondanks eerdere weerstand, toch besloten iets aan de hoge energielasten voor het energie-intensieve mkb te doen. Een aantal weken geleden werd hiervoor de tegemoetkoming energiekosten (TEK) gepresenteerd. De drempel bleek te hoog en het plafond te laag van deze regeling, dat hebben MKB-Nederland, VNO-NCW en diverse branches met onderzoek van PWC aan kunnen tonen. Naar aanleiding hiervan is de drempel van de TEK verlaagd van 12,5 naar 7 procent. Daarnaast is de ondergrens van 5000 m³ en 50.000 kWh geschrapt. Daarmee wordt de regeling bereikbaar voor tienduizenden ondernemers in de energie-intensieve sectoren die anders niet geholpen zouden zijn. Belangrijk is nog dat het plafond van 160.000 wordt verhoogd en in lijn wordt gebracht met wat omringende landen doen en wat de EU mogelijk maakt. Daarnaast zijn oplossingen nodig voor de basisindustrie.

MKB aanpak klimaat

In december 2022 komt het kabinet met een Kamerbrief over de inzet om het mkb te helpen te verduurzamen. De lobby is nog in volle gang, maar er is al een aantal onderdelen binnengehaald:

- Voor de *VEKI-regeling* (echte mkb -regeling), die grotere innovatieve procesverduurzamingsinvesteringen subsidieert wordt in 2023 140 miljoen euro budget gereserveerd, dit was met Prinsjesdag nog 28 miljoen euro. Ook wordt ambtelijk voorbereid dat deze regeling structureel wordt.
- Daarnaast zijn *Bespaargarant* (externe financiering) en de *BMKB-Groen* (garantstelling overheid), twee instrumenten op financiering-/garantiegebied, geïntroduceerd. Wij hebben voor beide gepleit, omdat ze helpen om duurzame investeringen te doen (groen gearceerd succesvol afgeronde lobby).
- Er is 150 miljoen euro toegewezen aan de fiscale winstaf trek voor verduurzamings-investeringen (EIA/MIA). Hierdoor wordt voorkomen dat op deze regeling vanaf 2023 wordt gekort.
- Het belastingregime voor laadpalen wordt met twee jaar

Bestaande nationale regelingen en faciliteiten en inzet MKB-Nederland

NB: Groen gearceerd zijn de toegezegde instrumenten om het mkb te ondersteunen.

TYPE BEDRIJF	AANTAL	GEMIDDELD ENERGIEGEBRUIK	VOORBEELD	SUBSIDIES	FINANCIERING	GARANTIES
1. Vergelijkbaar met huishoudens	±100.000	<10.000 kWh	Schoenmaker Kapper Klein kantoor	Stimuleringsregeling warmtepomp (ISDE en opvolger) Fiscale aftrekregeling (EIA/MIA)		
Inzet				Openstellen Nationaal Isolatieprogramma	Verbreden Warmtefonds	
2. Enige processen, geen energiebesparingsplicht	±100.000	10.000 - 50.000 kWh of minder dan 25.000 m³ gas	Boetiek Café Slager	Stimuleringsregeling warmtepomp (ISDE en opvolger) Fiscale aftrekregeling (EIA/MIA) Tijdelijk stopgezet: Adviessubsidie (SVM)	Bank	
Inzet				Opvolger SVM: Ontzorgingsprogramma	Bespaargarant (gebouwegebonden) Credits	BMKB-G
3. Meerdere energie-intensieve processen, wél energiebesparingsplicht	±90.000	50.000 kWh-10m kWh of 25.000-170.000 m³ gas	Meubelmaker Hotel Metaalgijetierij	Versnelde klimaatinvesteringen >5j. (VEKI) Fiscale aftrekregeling (EIA/MIA)	Bank	
Inzet				Opvolger SVM: Ontzorgingsprogramma MKB-luik in VEKI	Bespaargarant (gebouwegebonden)	BMKB-G
4. Veel energie-intensieve processen, wél energiebesparingsplicht	±1500	10m kWh of >170.000 m³ gas	Drukkerij Papierfabriek Koel- en	Versnelde klimaatinvesteringen >5j. (VEKI) Fiscale aftrekregeling (EIA/MIA)	Bank	
Inzet				VEKI structureel en voldoende budget		

verlengd, tot 1 januari 2025. Het gaat om een verlaagd tarief EB en een uitzondering van de ODE (via een amendement op het belastingplan).

Bovenstaande resultaten zijn in lijn met onze eerdere inzet, namelijk de onderstaande doelgroepenbenadering. We zijn gesprek met minister de Jonge over het toevoegen van het kleine mkb aan zijn nationale isolatieprogramma.

ARBEIDSMARKT EN ONDERWIJS

Taskforce en brochure Arbeidsmarkt krapte

MKB-Nederland heeft dit voorjaar samen met AWWN en VNO-NCW de Taskforce Arbeidsmarkt krapte ingesteld. Deze heeft als taak oplossingen te zoeken voor de korte termijn, 'voor en door werkgevers'. Op 9 september is de brochure *Arbeidsmarkt krapte. Meteen aan de slag!* gepresenteerd. In deze publicatie staan 22 zeer concrete ideeën mét 32 praktijkvoorbeelden in diverse oplossingsrichtingen!

Aanvalsplan Techniek

Door het tekort aan technici dreigt onder meer de uitvoering van de energietransitie en de bouwopgave vast te lopen. Daarom hebben vijf technische sectoren in samenwerking met MKB-Nederland en VNO-NCW onlangs het 'Aanvalsplan Techniek' met tal van onconventionele maatregelen overhandigd aan vijf bewindspersonen. In het plan worden suggesties gedaan om de arbeidsmarkt compleet anders in te richten voor technici. Het nieuwe systeem, de Gouden Poort genoemd, moet uitgroeien tot dé centrale

plek voor starters, zij-instromers, nieuwkomers en ervaren vakmensen die een switch naar een (andere) technische sector overwegen. Bij de lancering heeft de minister van SZW steun uitgesproken voor de uitvoering van dit plan en hier ook middelen voor toegezegd.

Convenant met de Vereniging hogescholen

Op 14 december tekenen de voorzitters van MKB-Nederland en VNO-NCW het samenwerkingsconvenant met de VH. Kern is de afspraak om intensiever te gaan samenwerken, sectoraal en boven sectoraal. Het gaat hier om samenwerking op vele terreinen zoals de inhoud van de HBO-studies, het werven van studenten, het aanbod op het terrein van leven lang ontwikkelen en een steviger rol daarin van de hogescholen en praktijkgericht onderzoek.

Resultaten SBB

Binnen SBB zijn via de Taskforce onder voorzitterschap van Lodewijk Asscher afspraken gemaakt met de MBO-Raad over Kansrijk opleiden, de nieuwe term voor macrodoelmatigheid (leiden wij de juiste studenten op voor de behoefte van de arbeidsmarkt). Om dit beter te faciliteren, is er een werkwijze overeengekomen. De regie op dit proces ligt bij de sectorkamers van SBB, maar de regio is ook betrokken. Een goede afvaardiging vanuit de branches in de sectorkamer en marktsegmenten van SBB is daarom belangrijk. Verder hebben we via SBB een ongewenste verbreding van de MBO niveau 2 opleidingen in een aantal opleidingsrichtingen kunnen tegenhouden.

Financiering Meld- en expertisepunt specialistisch vakmanschap structureel

Na aanhoudende lobby van MKB-Nederland is in de begroting van OC&W vanaf 2023 structurele financiering opgenomen van € 0,5 miljoen voor het meld- en expertisepunt

specialistisch vakmanschap. Dit meldpunt is de plek waar kleine unieke beroepen en hun opleidingen zich kunnen melden als ze in hun voortbestaan worden bedreigd.

ONDERNEMERSCHAP

In de nieuwe *Agenda voor het Ondernemingsklimaat* van minister Adriaansens van EZK van 14 oktober jl. wordt een goede eerste stap gezet richting een beter en stabielere ondernemersklimaat. Hiervoor pleitten ondernemersorganisaties al langer (o.m. in Manifest vestigingsklimaat). Het kabinet wil nationale koppen op Europese regels wil actiever voorkomen. Winst is ook dat het kabinet de verschillen tussen het Nederlandse fiscale stelsel en dat van andere (Europese) landen beter gaat bewaken. Nu loopt Nederland in Europa namelijk steeds vaker uit de pas in negatieve zin. Er wordt een impacttoets ingevoerd om de effecten van voorgenomen beleid op de concurrentiepositie van het Nederlands bedrijfsleven in beeld te brengen. Verder bevat het stuk een herkenbare investeringsagenda.

AANPAK REGELDRUK

Het nieuwregelddrukprogramma voor ondernemers is aanmerkelijk steviger is dan het vorige. Hier is een intensieve lobby van MKB-Nederland aan vooraf gegaan. Nieuwe programma bevat onder meer MKB-toets voor bestaand beleid, jaarlijkse regelddrukscan waar bedrijfsleven input voor mag leveren een regelddrukdashboard en groter mandaat voor de regelddrukwaakhond. Grootste onderdeel van de nieuwe aanpak is echter het programma MKB-indicatorbedrijven. Een MKB-indicatorbedrijf staat model voor een grote groep mkb-ondernemingen in een brede mkb-sector. Het ministerie van EZK heeft dit voorstel van MKB-Nederland grotendeels overgenomen, waaronder de eerste selectie van sectoren: kapper, hotel met restaurant, metaalbedrijf, producent voedingsmiddelen, bouw- of onderhoudsbedrijf en kledingwinkel. De aanpak is al gestart samen met betrokken branches.

MKB FINANCIERING

Op gebied van mkb-financiering wil de minister van EZK in lijn met onze inzet stappen richting:

- Een *Eén-deur-principe*. Eén plek (fysiek en digitaal) waar ondernemers eenvoudiger en sneller bij de juiste private of

publieke financiers terechtkomen, waaronder non-bancaire financiers.

- Een pilot om te verkennen hoe invulling gegeven kan worden aan het advies van het Comité voor Ondernemerschap, waaronder een *fonds ter versterking van het eigen vermogen* gericht op bedragen van 250.000 tot 5 mln. Euro. Voor zo'n fonds is een initieel startbedrag vanuit het rijk nodig. EZK komt eind dit jaar met een uitwerking van de pilot.
- Ook wordt onderzoek gedaan naar de effectiviteit van een *kredietregister*, met name de bijdrage hiervan aan de beschikbaarheid van mkb-financiering.

Verder heeft *Invest-NL* heeft een nieuwe weg ingeslagen en gaat actiever rol naar innovatief mkb spelen. Door *Invest-International* is onlangs een nieuwe financieringsfaciliteit voor kleine bedragen gelanceerd, bedoeld voor mkb-exporttransacties. Deze kleinere exporttransacties worden door de reguliere markt nu nog te weinig bediend.

Als een van de grootste kredietverschaffers voor het kleine mkb, vervult *Qredits* een gat in het mkb-financieringslandchap. *Regiobank*, *Volksbank*, *Qredits* en *MKB-Nederland* zijn in de afrondende fase van een pilot naar de knelpunten waar ondernemers mee te maken hebben in de zoektocht naar financiering. De resultaten hiervan worden meegenomen in de lobby en kunnen aanknopingspunten vormen voor verdere vervolgacties.

MKB INNOVATIE

De onlangs verschenen Innovatiebrief van het kabinet bevat de volgende resultaten voor het mkb:

- De WBSO wordt structureel geïndexeerd, wat m.n. belangrijk is in tijden van inflatie.
- Er komt veel meer aandacht voor opschaling van mkb-innovaties, versterken bereik mkb en samenwerking tussen kennisinstellingen en het mkb. Daarnaast wordt het mkb beter aangesloten op het missiegedreven innovatiebeleid.
- Landelijke doorontwikkeling ROM's om nationale en regionale activiteiten rondom het mkb en innovatie-ecosystemen te verbinden. Ook wordt samenwerking tussen ROM's en provincies verstevigd ter bevordering van mkb-innovatie en inzet instrumentaria. Tenslotte worden ROM's ingezet om mkb te betrekken bij Groeifonds consortia.

VEILIGHEID

Actieprogramma Veilig Ondernemen

Dit nieuwe, vierjarig actieplan is in nauw overleg met MKB-Nederland opgesteld en bevat acties en projecten in het kader van criminaliteitsbeheersing op gebied van ondernemings-

ning, witwassen, cybercrime, gebiedsgerichte (vermogens) criminaliteit. De aanpak van (online) fraude en de uitrol van de Platforms Veilig Ondernemen zijn ook onderdeel van het programma. Voor de uitvoering van dit actieprogramma is totaal 10 miljoen euro beschikbaar vanuit het ministerie JenV. Op 14 december 2022 wordt dit actieplan in het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing ondertekend, waarna het naar de Tweede Kamer wordt gestuurd.

RESULTATEN MKB PROJECTEN

MKB Toegankelijk

Via MKB Toegankelijk werken 30 brancheverenigingen aan het verhogen van de toegankelijkheid van de eigen sector voor mensen een beperking. Via de MKB Toegankelijke Routes is de toegankelijkheid van 26 winkelgebieden verhoogd. Komende jaren schalen we op met nog eens 150 winkelgebieden.

Digitale zelfscan toegankelijkheid websites

Deze zelfscan controleert de toegankelijkheid van de ingevoerde webpagina. De scan is inmiddels meer dan 10.000 keer ingevuld. Gebruikers krijgen inzicht in de digitale toegankelijkheid van de eigen website.

Project kinderrechten

Via het Kinderrechten project hebben diverse sectoren en bedrijven advies en ondersteuning ontvangen op het gebied van kinderarbeid binnen de keten. Binnen het project vindt samenwerking plaats met RVO en NGO's. Via een scan kunnen bedrijven achterhalen of er kans is dat kinderarbeid een rol speelt bij hun producten en grondstoffen.

Mijn Digitale Zaak

Op het platform Mijn Digitale Zaak zijn inmiddels 2.500 scans ingevuld waarmee bedrijven inzicht krijgen in digitaliseringskansen. Via RVO is 1,7 miljoen subsidie beschikbaar gesteld voor bedrijven om aan de slag te gaan met digitalisering. Deze subsidie is nagenoeg toegekend. We ondersteunen bedrijven met een passend leveranciersaanbod.

Aanpak online fraude

Na jarenlange lobby is eindelijk een publiek-private projectgroep gestart met het ontwikkelen van een aanpak van online fraude. De minister heeft toegezegd dat ze dit project structureel gaat financieren. MKB-Nederland heeft zitting in de kerngroep.

Project Pensioenen

Vanuit het Pensioenen project hebben inmiddels meer dan 30 medewerkers van branches deelgenomen aan een cursus over het nieuwe pensioenstelsel.

Toekomstcheck

Meer dan 1.000 ondernemers hebben via de Toekomstcheck inzicht gekregen in hun eigen liquiditeitspositie.

Samen Digitaal Veilig

Via Samen Digitaal Veilig (SDV) helpen inmiddels 20 branches hun leden met het verhogen van de eigen cyberveerbaarheid. SDV richt zich op de ondernemer, werknemer en IT-leverancier. De komende periode zullen er nog meer branches aansluiten.

Project Loondoorbetaling bij ziekte

Vanuit het project Loondoorbetaling bij ziekte is een calculator ontwikkeld die inzicht geeft verzuimkosten. De scan is inmiddels 3.000 keer ingevuld.

DEB.nl

DEB is dé MKB-tool voor energiebesparing en verduurzaming. Via DEB zijn circa 1.800 ondernemers aan de slag met duurzaamheid en energiebesparing. Met het vervolgproject schalen we dit aantal op.

AFGELOPEN EVENTS MKB-NEDERLAND

Handelsmissie VS

De voorzitter van MKB-Nederland is met 120 mkb-bedrijven op handelsmissie naar Californië geweest. Tracks waren *urban mobility* en *e-health*. Dit was een uiterst succesvolle missie waar bovengemiddeld veel mooie deals gesloten zijn.

Donderdag 10 november

Maurits& Jacco in het Mauritshuis, Den Haag

Op donderdag 10 november kreeg Jacco voor één avond de sleutel van het Mauritshuis in Den Haag overhandigd. Honderden ondernemers en bestuurders stond inspirerende avond te wachten die een link legt tussen kunst en ondernemerschap.

Donderdag 17 november

Overhandiging Staat van het MKB

Op donderdag 17 november, vindt de overhandiging plaats van de Staat van het mkb tijdens een werkbezoek met Jacco Vonhof en Hare Majesteit de koningin. Deze overhandiging vond wederom plaats in het kader van de Dag van de Ondernemer.

Vrijdag 18 november

Dag van de Ondernemer

Elke derde vrijdag van november vieren we de Dag van de Ondernemer. Een mooi moment om onze waardering te uiten richting alle ondernemers in Nederland. Dit jaar hadden we een recordaantal (35+) werkbezoeken met Kamerleden, Europarlementariërs, ministers en staatssecretarissen. Onze minister-president heeft in het kader van de Dag van de Ondernemer twee ondernemers ontvangen in het torentje.

Dinsdag 22 november

Jaarcongres MKB-Nederland

Het traditionele jaarcongres van MKB-Nederland in een nieuw jasje. Op dinsdag 22 november vindt het jaarcongres plaats in Amare Studio in Den Haag. Voorafgaand aan het plenair programma zijn er sessies voor ondernemers over o.a. innovatie en digitalisering, is er een rondetafel met Lokaal Partners en een sessie vanuit de MalieAcademy voor bestuurders. Dit event is volgeboekt.